

SAMENVATTING

Depressie en cortisol bij depressieve ouderen

Al langer is bekend dat het stresshormoon, cortisol, bij depressie bij volwassenen verhoogd is. Hoe dit zit bij ouderen is nog niet geheel duidelijk. Zo werden in eerder onderzoek zowel verhoogde als verlaagde cortisol waardes bij depressieve ouderen gevonden. Omdat tot op heden de meeste onderzoeken bij ouderen plaatsvonden in de algemene bevolking, weten we ook nog niet goed hoe het stresshormoon zich gedraagt bij wat ernstiger depressieve ouderen. Het doel van de huidige studie was dan ook inzicht te verkrijgen in de associatie tussen het functioneren van het stress-systeem (cortisol) en depressieve stoornissen bij ouderen. Van de deelnemers aan de Nederlandse Studie naar Depressie bij Ouderen (NESDO), selecteerden wij 311 ouderen met een depressie en 109 ouderen zonder psychopathologie. Depressieve ouderen bleken met name direct na het ontwaken hogere cortisolwaardes te hebben. Dit duidt op een geactiveerd stresssysteem. Daarnaast keken we naar het beloop van cortisol na ontwaken. De verwachting is dat het ontwaken door het lichaam gezien wordt als een stressor, waarop het lichaam cortisol produceert. Er ontstaat dan een piek van cortisol direct na het ontwaken, welke na verloop van tijd weer afneemt. Het bleek dat depressieve ouderen een wat afgevlakte "piek" hadden, met andere woorden: een minder reactieve stress-respons. Aangezien een afgevlakte stressrespons geassocieerd is met een slechtere gezondheid, is deze bevinding van klinisch belang.